

DRØMMEN SOM DØDE: President John F. Kennedy er nettopp blitt skutt av en snikskytter, og presidentfruen Jackie forsøker å ta hånd om han i den åpne bilen. – «Kennedy er skutt!»

FOTO: NTB SCANPIX

Kennedy er skutt!

PETIT

Roar Tromsdal
Førstelektor i teater
ved Høgskolen
i Nord-Trøndelag

Brøren min kom ned fra loftet den novemberkvelden, kanskje var det i 21.30-tida, han hadde hert på Radio Luxembourg: «Kennedy er skutt!», sa han med vanstrohet i blikk og stemme. Alle i stua satt paralyseret.

Jeg trodde først han sa at «Kim er skutt». Kim var en mannevond fuglehund i nabologatet som jeg var livredd, og som en gang hadde litt hull i strekkbuksa mi og revet meg av sykkelen, med den følge at hver gang jeg syklet på butikken for å kjøpe de sedvanlige 3+3 liter melk (3 liter nysilt og 3 liter skummet melk, en melkespannblanding som var kjærkomment billigere enn 6 liter ren nysiltemelk for en enlig mors stramme husholdningsbudsjet).

speidet mine engstelige øyne og ører etter om Kim var i kjøema.

Bare å høre navnet Kim skapte frykt og uro i en 11-åringens indre. «Nå er Kim endelig skutt», tenkte jeg derfor, mer enn glad etter min brors sjokkerende avbryting av kveidsfreden. Jeg kjente lettelsen bre seg i kroppen; i morgen skulle jeg sykle plystrende og avslappet og glad på melkehandel til butikken i Stamhusmyra, eller «Myra», som vi kalte det kontaktskapende samlingspunktet som nærbutikken var for Distrikts-Norge den gangen.

Men gleden var kortvarig. Det var John F. Kennedy, den amerikanske presidenten, som var skutt,

han som året før hadde berget oss gjennom Cuba-krisen, en uhyligelig spent situasjon i den kalde krigens mellom Øst og Vest som vi med 10-åringers vare og våkne sinn hadde senset og diskutert med stort alvor og uro på skoleveien. Og før jeg var ferdig med realskolen, skulle vi oppleve tilsvarende sjokkrende skudd-drap på vår barndoms helter: I april 1968 Martin Luther King jr., og to måneder senere kom engelsklærer fra Iversen inn i klasserommet og konstaterte lakonisk at «Verden er gal» da Robert Kennedy led samme grusomme skjebne som sin bro.

Min brors melding den novemberkvelden sitter fortsatt dypt i meg

og gjenkaller samme fornemmelse av frykt og uro hver gang det meldes om «gale» menneskers attentater, drap og terror. Og jeg tenker på om vi forstår fullt ut hva vår tids 11-åringar opplever av frykt og uro i sin hverdag med mediemeldinger om en stadig mer brutal voldsbruk i den store verden, og med barneverdenens mange mulige mobbinger, der mannevonde hunder av alle slag kan skape frykt og uro i deres indre for de sovner om kvelden.

Før jeg sovnet den novemberkvelden, lå jeg og tenkte og var trist. Men jeg er usikker på om det var mest fordi Kennedy var skutt eller fordi Kim ikke var skutt.